

Informacja nt. współpracy Miasta z organizacjami pozarządowymi w 2009 r.

Podstawą współpracy Miasta, prowadzonej z organizacjami pozarządowymi w 2009 r. była uchwała Nr XLVI/925/08 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 17 grudnia 2008 r. w sprawie przyjęcia „Programu współpracy miasta Łodzi z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, na rok 2009”.

Realizacja programu odbywała się za pośrednictwem komórek/jednostek organizacyjnych Miasta, wśród których znalazły się:

1. Wydział Edukacji,
2. Wydział Kultury,
3. Wydział Zdrowia Publicznego,
4. Wydział Spraw Społecznych, Rzecznik Osób Niepełnosprawnych,
5. Wydział Sportu,
6. Wydział Ochrony Środowiska i Rolnictwa,
7. Biuro Rozwoju Przedsiębiorczości i Miejsc Pracy,
8. Biuro Promocji, Turystyki i Współpracy z Zagranicą,
9. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

Wydział Edukacji

Zadaniami priorytetowymi tego Wydziału w 2009 r. była realizacja programów aktywizacji społecznej dzieci i młodzieży, upowszechniania wiedzy o problemach społecznych oraz o metodach przeciwdziałania negatywnym zjawiskom społecznym, a także kształtowania wartości poprzez uczestnictwo w kulturze.

We współpracy z organizacjami pozarządowymi Wydział Edukacji zrealizował w 2009 r. m.in. następujące formy:

- cykl wykładów dotyczących tolerancji w Polsce, ze szczególnym uwzględnieniem tolerancji etnicznej, religijnej i kulturowej. Projekt realizowany przez Stowarzyszenie Wolnego Słowa adresowany był do uczniów gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych.
- projekt Fundacji Edukacji Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego FERSO, z udziałem wolontariuszy z innych krajów europejskich, którego głównym celem było zwiększenie wrażliwości młodzieży na różnice międzykulturowe.
- projekt Fundacji „Instytut Działań Twórczych”, odnoszący się do aktywnego poszukiwania i odkrywania muzyki i sztuki z różnych regionów świata w celu rozbudzenia i wzmocnienia pozytywnych zainteresowań uczniów.
- cykl programów adresowanych do nauczycieli, ukazujących role wielokulturowości i jej znaczenie dla rozwijania tolerancji i dialogu.

W 2009 r. organizacje pozarządowe były również realizatorami zadań dotyczących wypoczynku dzieci i młodzieży. Zimą skorzystało z niego ok. 3 tys., a latem ok. 6,1 tys. dzieci i młodzieży. W ramach akcji, poza tradycyjnymi formami, prowadzonymi m.in. przez ZHP, zorganizowano również m.in. otwarte zajęcia taneczne w TKKF „Sprawność” i otwarte zajęcia sportowo-rekreacyjne w TKKF „Jedność”, oraz projekt będący promocją alternatywnych wobec gier komputerowych, grupowych zabaw na powietrzu, realizowany przez Stowarzyszenie „Port-Łódź”.

Wydział Kultury

Podstawowym celem współpracy tego Wydziału z organizacjami pozarządowymi jest wspieranie działalności mającej na celu zaspokojenie zbiorowych potrzeb mieszkańców naszego miasta. Wydział Kultury wspierał w br. działalność statutową bardzo wielu stowarzyszeń poprzez m.in. dofinansowywanie organizowanych przez nie imprez kulturalnych jak np. koncerty, wystawy, odczyty i spotkania z interesującymi ludźmi. Do najważniejszych z nich można zaliczyć:

- Festiwal Muzyczny – „Kreatywność Artystyczna Dziecka – Spotkania” (realizowany przez Stowarzyszenie Promocji Kultury im. Aleksandra Tansmana).
- VII Międzynarodowy Konkurs im. Karola Szymanowskiego (realizowany przez Łódzkie Towarzystwo Muzyczne im. Karola Szymanowskiego).
- IV Międzynarodowy Konkurs Sztuki Choreograficznej im. Sergiusza Diagilewa
- Jesienne Dni Muzyki Organowej i Kameralnej.
- Międzynarodowy Konkurs Indywidualności Muzycznych im. Aleksandra Tansmana.

Kolejną formą współpracy jest wsparcie środowisk artystycznych oraz działań artystów amatorów. Wydział Kultury dofinansował też szereg interesujących wydawnictw i czasopism kulturalnych, ze szczególnym uwzględnieniem tych o tematyce łódzkiej (np. „Tygiel Kultury”, „Kultura i Biznes”) a także niskonakładowych pozycji wydawniczych o tematyce łódzkiej lub autorów związanych z Łodzią. Wsparto również przygotowanie i opublikowanie „Monografii Miasta Łodzi” oraz wydanie „Kroniki Getta Łódzkiego/Litzmannstadt Getto 1941-1944”.

Wydział Ochrony Środowiska i Rolnictwa

W 2009 r. Wydział ten, wspólnie z Zarządem Miejskim Ligi Ochrony Przyrody, zorganizował VI edycję akcji ekologicznej „Podaruj dłoń łódzkim kasztanowcom”. Akcję zrealizowano dzięki zaangażowaniu dzieci i młodzieży z 28 łódzkich szkół.

Wydział wspiera także akcje edukacyjne i wydawnictwa promujące proekologiczne postawy mieszkańców naszego miasta.

Wydział Spraw Społecznych, Rzecznik Osób Niepełnosprawnych

Do głównych zadań realizowanych przez ten Wydział we współpracy z organizacjami pozarządowymi w 2009 r., należały:

- prowadzenie zajęć rehabilitacyjnych dla osób niepełnosprawnych (m.in. realizowanych przez Łódzkie Hospicjum dla Dzieci, Fundację „Dom w Łodzi”, Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, TKKF „Sprawność”, Łódzki Związek Inwalidów Narządu Ruchu, Caritas Archidiecezji Łódzkiej, Łódzkie Towarzystwo Alzheimerowskie, Stowarzyszenie „DLA RODZINY”, Stowarzyszenie „POMOST”, Fundację „Równe Szanse”, Towarzystwo Pomocy Niepełnosprawnym oraz Stowarzyszenie Rodziców i Opiekunów Chorych z Zespołem Downa).
- organizowanie imprez kulturalnych (realizowanych m.in. przez Polski Związek Niewidomych, Stowarzyszenie Ludzi Niepełnosprawnych ich Rodzin i Opiekunów „Niepełnosprawni-Sprawni”, Stowarzyszenie na rzecz Osób Niepełnosprawnych, Łódzki Sejmik Osób Niepełnosprawnych, Łódzkie Stowarzyszenie Stomijne, Stowarzyszenie Pomocy Osobom Zakażonym Wirusami Hepatotropowymi „HEPA-HELP”, Fundację Pomocy Dzieciom „Jaś i Małgosia” i Polskie Towarzystwo Stwardnienia Rozsianego).
- współorganizowanie imprez integracyjnych, (m.in. „Piramida Dobrej Woli”, „Schizofrenia - Otwórzcie Drzwi”, Festiwal Sztuk Wszelakich czy Przegląd Teatrów Muzycznych Osób Niepełnosprawnych).

Poza tym Wydział Spraw Społecznych we współpracy z Towarzystwem Inicjatyw Europejskich wyłonionym w otwartym konkursie ofert, wspierał m.in. utworzenie Centrum Obywatelskiego, tj. ośrodka wspierania organizacji pozarządowych czy inicjatyw obywatelskich (w tym partnerstw osiedlowych/lokalnych), a także osób zamierzających utworzyć stowarzyszenie bądź fundację albo podjąć inicjatywę obywatelską na terenie Łodzi.

Wydział Sportu

Partnerami Wydziału Sportu w zakresie zadań związanych z upowszechnianiem kultury fizycznej są przede wszystkim sportowe organizacje pozarządowe, a głównie łódzkie kluby sportowe. We współpracy z tymi organizacjami zrealizowano szereg znaczących imprez. m.in:

- Międzynarodowy Halowy Miting Lekkoatletyczny w skoku wzwyż,
- Międzynarodowy Wyścig Kolarski Solidarności i Olimpijczyków,
- Międzynarodowy Turniej Judo z okazji Dnia Dziecka,
- Turnieje Amatorskiej Ligi Koszykówki CNBA
- Sportowy Turniej Miast i Gmin

Wydział Sportu wspierał też przedsięwzięcia, których celem nadrzędnym jest ograniczenie wykluczenia społecznego. Projekty te przewidywały m.in. organizację ogólnodostępnych zajęć sportowych w różnych dyscyplinach a także udział w zawodach, zawodach i imprezach z okazji Dnia Dziecka.

W II kwartale 2009 r. Wydział Sportu rozpoczął też realizację nowego programu pn. „Trener osiedlowy”. W ramach projektu, w okresie od lipca do października br., na 17 przyszkolnych boiskach sportowych prowadzone były zajęcia sportowe.

Najważniejszymi sportowymi imprezami, które odbyły się w naszym mieście w 2009 r. były Mistrzostwa Europy w Koszykówce Mężczyzn EuroBasket 2009 i Mistrzostwa Europy Kobiet w Piłce Siatkowej 2009. Partnerami w ich realizacji były: Polski Związek Koszykówki i Polski Związek Piłki Siatkowej. Sukces organizacyjny i sportowy oraz zasięg medialny obu imprez, pozwoliły pozytywnie promować Łódź jako gospodarza tych mistrzostw. W ramach realizacji zadania „Promocja Miasta przez sport”, w 2009 r. Wydział Sportu współpracował ponadto z 15 łódzkimi klubami sportowymi.

Miasto współorganizowało też inne imprezy sportowe i rekreacyjne oraz współfinansowało udział łódzkich sportowców w imprezach zagranicznych oraz organizację m. in. takich imprez sportowych, jak: mecze Euroligi koszykarzy na wózkach, Puchar Polski w Siatkówce Plażowej, dwumecz Polska - Brazylia w ramach Ligi Światowej czy ogólnopolskie tournee koszykarskie Marcin Gortat Camp 2009., by wymienić tylko kilka z nich.

Wydział Zdrowia Publicznego

W ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi Wydział ten realizował zadania wynikające z Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii. Ponadto wspierane były zadania w zakresie promocji zdrowia i zdrowego stylu życia oraz poprawy jakości życia osób starszych a także w zakresie edukacji i promocji zdrowia wśród dzieci i młodzieży z Łódzkiej Sieci Szkół i Przedszkoli Promujących Zdrowie.

Organizacjom pozarządowym zlecano także zadania polegające przede wszystkim na realizacji programów prozdrowotnych i proekologicznych w ramach programu „Łódź – Zdrowe Miasto”.

Partnerami Miasta w ich realizacji były m.in.: Caritas Archidiecezji Łódzkiej, Centrum Służby Rodzinie, Fundacja Przeciwdziałania Uzależnieniom „DOMINIK”, Fundacja „Praesterno”, Fundacja „Uwolnienie”, Fundacja „Równe Szanse”, Liga Kobiet Polskich, Łódzki Uniwersytet III Wieku, Niezależne Zrzeszenie Studentów, Polskich, Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Polskie Towarzystwo Zapobiegania Narkomanii, Stowarzyszenie Promocji Zdrowia i Psychoterapii, Towarzystwo Przyjaciół Dzieci i Towarzystwo „Powrót z U”.

Biuro Rozwoju Przedsiębiorczości i Miejsc Pracy

W ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi w roku 2009 Biuro, w partnerstwie z Caritas Archidiecezji Łódzkiej oraz Stowarzyszeniem na Rzecz Rozwoju Kapitału Społecznego „Rezonans”, rozpoczęło realizację projektu unijnego na rzecz osób bezrobotnych i niepełnosprawnych pn. „Aktywność i działanie inwestycją w przyszłość zawodową” w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Projekt, którego realizacja rozpoczęła się 1 sierpnia 2009 r., skierowany jest do osób długotrwale bezrobotnych oraz niepełnosprawnych, nieposiadających zatrudnienia. Głównym celem projektu jest aktywizacja zawodowa tych osób.

W 2009 r. organizacje pozarządowe brały też udział w realizacji Programu Prac Społecznie Użytecznych, polegającego na pracy osób bezrobotnych na rzecz społeczności

lokalnej. Uczestniczyły też aktywnie w posiedzeniach Powiatowej Rady Zatrudnienia – organu opiniodawczo-doradczego Prezydenta Miasta Łodzi w sprawach dotyczących rynku pracy.

Biuro Promocji, Turystyki i Współpracy z Zagranicą

We współpracy z organizacjami pozarządowymi w roku bieżącym Biuro zrealizowało następujące zadania:

- organizacja szeregu imprez turystycznych przybliżających mieszkańcom Łodzi kulturę i historię miasta, przedstawiających Łódź jako miast atrakcyjne turystycznie oraz propagujących turystykę i aktywny wypoczynek.
- realizacja projektów o charakterze kulturalno-promocyjnym: tj. filmowych, muzycznych, plastycznych, teatralnych, we współpracy m.in. z Fundacją ulicy Piotrkowskiej, Stowarzyszeniem Działań Twórczych, Fundacją „Tumult” – odbywający się obecnie festiwal Camerimage, Stowarzyszeniem Niezależnej Edukacji Otwartej „NEO” i Stowarzyszeniem Miłośników Off Kultury „Smok”.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi

Do głównych zadań Miejskiego Ośrodka pomocy Społecznej, realizowanych we współpracy z organizacjami pozarządowymi, w 2009 r. należały:

1. Realizacja Programu Rozwoju Rodzicielstwa Zastępczego w Mieście Łodzi.

We współpracy z organizacjami pozarządowymi w ramach Programu zostały podjęte m. in. takie działania jak:

- zapewnienie funkcjonowania 15 placówek opiekuńczo – wychowawczych wsparcia dziennego (w tym m.in. świetlic środowiskowych, ognisk wychowawczych typu specjalistycznego, specjalistycznych placówek wsparcia dziennego i Świetlicy Małych Dzieci),
- przygotowywanie pedagogów do podjęcia funkcji pedagogów ulicy i realizacji interdyscyplinarnej pomocy w środowisku. W ramach zadania kandydaci m.in. odbywali staż w rejonie łódzkich enklaw biedy, a zadanie realizowało Stowarzyszenie „Grupa Pedagogiki i Animacji Społecznej – Łódź”,
- zorganizowanie specjalistycznych szkoleń dla 50 pracowników socjalnych, które dostarczyły niezbędnych umiejętności i kompetencji w pracy z rodziną zagrożoną umieszczeniem dzieci w zastępczych formach opieki (zadanie realizowało Centrum Służby Rodzinie),
- prowadzenie kampanii promującej rodzicielstwo zastępcze, prowadzonej przez Centrum Służby Rodzinie oraz Fundację „Happy Kids”,
- prowadzenie zajęć terapeutycznych dla dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych (zadanie realizowane przez Stowarzyszenie Małych Dzieci oraz Oddział Terenowy Towarzystwa Rozwijania Aktywności Dzieci „Szansa”),

- organizowanie wsparcia wolontaryjnego rodzin zastępczych (w ramach tego zadania Oratorium im. Św. Jana Bosko i Caritas Archidiecezji Łódzkiej prowadzą szkolenia dla wolontariuszy, chcących pomagać rodzinom zastępczym),
  - organizowanie przez Towarzystwo „Nasz Dom” specjalistycznych szkoleń dla pracowników pomocy społecznej w zakresie wsparcia i współpracy z rodziną zastępczą.
2. Środowiskowy program pomocy pedagogicznej i wsparcia dla rodzin bezradnych w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego „Pedagog Rodzinny”, w ramach którego Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Zarząd Łódzkiego Oddziału Regionalnego pracuje z rodzinami bezradnymi w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego.
  3. Prowadzenie jednostki specjalistycznego poradnictwa dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin (zadanie to realizują: Stowarzyszenie Mediatorów PACTUS oraz Stowarzyszenie „Przystań Marzeń”), Program partnerski pn. „Koleje losu” realizowany przez Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta Koło Łódzkie we współpracy z MOPS, w ramach którego udzielane jest wsparcie w zakresie poszukiwania i utrzymania pracy poprzez indywidualne spotkania z konsultantami terenowymi, m. in. motywujące do aktywnego poszukiwania pracy.

Ważną dziedziną współpracy MOPS z organizacjami pozarządowymi w 2009 r. było przeciwdziałanie patologiom społecznym w ramach realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii oraz Gminnego Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Programy te koordynowane są przez Pełnomocnika Prezydenta Miasta Łodzi ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Organizacje pozarządowe współpracujące z realizatorami tych Programów są dużym wsparciem dla działalności miejskich instytucji. Organizują i prowadzą m.in. banki żywności, jadłodajnie, kuchnie społeczne, realizują programy aktywizacji zawodowej dla osób, które ukończyły program psychoterapii w zakładzie leczenia odwykowego, realizują programy reintegracji społecznej, prowadzą terapię osób uzależnionych od alkoholu i innych środków psychoaktywnych, terapię członków rodzin osób uzależnionych, poradnictwo prawno-socjalno-terapeutyczne, specjalistyczne działania konsultacyjno interwencyjne, organizują i prowadzą ośrodki rehabilitacyjno-readaptacyjne i hostele dla osób uzależnionych od środków psychoaktywnych.

Doskonałym uzupełnieniem profesjonalnej terapii jest kontakt ze środowiskami samopomocowymi: grupami AA, grupami wsparcia czy klubami abstynenckimi.

W ramach działalności profilaktycznej na terenie szkół realizowane są też programy profilaktyczne zmniejszające ryzyko wczesnej inicjacji alkoholowej i narkotykowej.

Niestandardowymi działaniami realizowanymi w ramach ww. Programów, zasługującymi na uwagę były też:

- realizowany przez Stowarzyszenie „Pomóż Szkole w Szpitalu” projekt profilaktyczny „Teatralne SOS”, skierowany do dzieci – pacjentów Szpitala Pediatrycznego Instytutu „Centrum Zdrowia Matki Polki”, ich rodziców oraz personelu medycznego.
- projekt prowadzenia punktu wsparcia dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych na terenie Specjalistycznych Świetlic Środowiskowych Caritas Archidiecezji Łódzkiej,
- zajęcia psychoedukacyjne, skierowane do młodzieży akademickiej eksperymentującej i zagrożonej uzależnieniem od substancji psychoaktywnych,
- realizowane przez Centrum Służby Rodzinie zajęcia profilaktyczne w formie koncertów hip-hopowych, skierowane do uczniów szkół ponadgimnazjalnych, studentów i nauczycieli,
- akcja „Otwarte Drzwi” w ramach, której udzielane są bezpłatne konsultacje prawne, psychologiczne oraz pomoc mediacyjna osobom znajdującym się w sytuacji kryzysu.